Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nummer 17	1 September 1904	53 Aargang

Den Fremmede fra Vesten
eller
En venskabelig Forhandling om religiøse Spørgsmaal
af
Ældste Ben. E. Rich.*

Den religiøse Samtale, som skildres i denne Beretning, fandt Sted i en lille naturskjøn By — vi kunne kalde den Westminster — beliggende i den sydvestlige Del af Staten Tennessee i Amerika. Byens Hotel, der kun havde Plads til et begrændset Antal Gjæster, bar mere Præg af en Privatbolig og ejedes af en elskværdig Plantageejer ved Navn Marshall, som kaldte sin Ejendom „Harmonia".

Paa den Tid, da Samtalen fandt Sted (Sept. 189—), havde Huset tre Gjæster — en Jurist ved Navn Brown, som havde valgt Westminster som en gunstig Plads for Sagførervirksomhed; en Læge ved Navn Smith, som ogsaa havde til Hensigt at bosætte sig der i Byen, samt en Pastor Allen, som opholdt sig i Byen for sit Helbreds Skyld.

Omtrent paa samme Tid ankom en anden Fremmed. Han kunde vel være en Mand paa ca. 30 Aar og gjorde et behageligt og tillidvækkende Indtryk. Han var i Besiddelse af god Tone og besad en mærkelig Evne til klart og tydeligt at fremsætte sine Tanker. Han hed Charles Durrant og kom fra Vesten.

Første Aften, den Fremmede tilbragte i Westminster, sad Hotellets samtlige Gjæster ude paa den rummelige Veranda og nød Synet af den smukke Natur. Det ene Emne afløste det andet i Løbet af Samtalen,

* Ældste Rich præsiderer over Sydstaternes Mission i Nordamerika. Denne Forhandling er en Oversættelse af en lille Traktat, han har udgivet i nævnte Mission. Red.

indtil denne næsten antog Formen af en aandrig Kappestrid. To Emner, der mere end noget andet lægge Beslag paa det amerikanske Folks Opmærksomhed, nemlig Politik og Religion, vare hidtil ikke blevne berørte. Men det varede ikke længe, før Religionen blev bragt paa Bane ved en Ytring af Præsten:

„Som en Repræsentant for Kirken er jeg glad ved at kunne sige, at med Hensyn til Organisation, Disciplin og Kirkebygninger er Amerika allerede i det store og hele kristnet."

„Jeg samstemmer tildels med Dem," sagde Juristen, „skjøndt jeg ikke tilhører noget kirkeligt Samfund; men i Virkeligheden kan jeg ikke indse, at Kristendommen har spillet nogen ledende Rolle i det moderne Civilisationsarbejde."

„Er det muligt?" spurgte Pastoren. „Jeg antog, at saa at sige ethvert Menneske i dette Land var troende, i hvert Fald til en vis Grad."

„Da er det ikke Tilfældet med mig, forsikrer jeg," svarede Brown, „og det ejendommelige ved Sagen er, at mine Anskuelser ere byggede ikke alene paa mine egne Undersøgelser, men meget mere paa de mange løjerlige Forklaringer, som jeg har hørt af dem, der have gjort Religionens Fortolkning til deres Livskald. De, som bekjende sig til de Lærdomme, der foregives at være grundede paa Bibelen, leve ifølge min Opfattelse ikke efter deres Bekjendelse, og Præsterne — forlad mig, jeg tilsigter intet personligt Angreb — synes at være mere optagne af at tjene Penge end af at frelse Sjæle."

Den Fremmede fra Vesten lyttede meget interesseret og syntes at vente paa en bekvem Lejlighed til at blande sig i Samtalen. Han gjorde det uden Tøven, da Præsten — efter at have meddelt, at han vilde tage „Fritænkeren" under Behandling — vendte sig til ham og sagde:

„Jeg veed ikke, om De er med mig eller imod mig i denne Diskussion, men da De er fra Vesten, hvad vi her i Østen sædvanligvis betragte som et Land, der kjøres i alt andet end stramme Tøjler, saa er jeg belavet paa, at De vælger at holde med min Modpart."

„Ja, mine Herrer," svarede Durrant, „dette Emne interesserer mig, ærligt talt, og selv om min Person og mine Anskuelser ere ubekjendte for Dem, vil jeg dog, hvis De tillade det, forsøge at belyse denne Sag. Jeg tror ubetinget paa Religionen som et menneskeligt Livsvilkaar, og jeg paastaar, at jeg ejer et Vidnesbyrd om Sandheden, som den findes i Jesu Kristi Evangelium, men alligevel og maaske netop derfor bliver jeg ofte haardt forfulgt af Præsterne."

„Det kan jeg ikke forstaa," indvendte nu Lægen, „naar De, som De siger, er en sand troende Kristen og besidder et Vidnesbyrd om Kristus."

„Hvis De tillader, Hr. Pastor, at jeg i Anledning af Deres Meningsudveksling med Hr. Brown fremsætter nogle Spørgsmaal, saa kan jeg maaske i Samtalens Løb faa Lejlighed til at tydeliggjøre denne Side af

Sagen. Og selv om der skulde være Meningsforskjel imellem os, kunne vi vel nok drøfte Sagen paa en venlig Maade."

„Ja," sagde Pastoren, „jeg forsikrer Dem, det skal være mig en Glæde at høre Dem deltage i vor Samtale, og jeg er vis paa, at baade Hr. Brown og Hr. Smith nære lignende Følelser."

Begge de nævnte Herrer gave deres Samstemning tilkjende, hvorefter Allen, henvendt til Brown, fortsatte:

„Hvilken Del af den kristne Tro er det, som forekommer Dem at være saa løjerlig og svært at forstaa?"

„Jeg maa tilstaa, der er mange Dele. Men lad os begynde med een af eders Trossætninger. Der læres for Exempel baade mundtligt og i Kirkens Literatur,* at der findes kun een levende, sand og evig Gud, som er uden Legeme, Lemmer eller Tilbøjeligheder, som besidder uendelig Magt, Visdom og Godhed, og som er Skaber og Opretholder af alle Ting, baade synlige og usynlige. Men i denne guddommelige Enhed ere de tre Personligheder, Faderen, Sønnen og den Helligaand, een Gud — eet Væsen i Magt og Herlighed. Deres Tro maa altsaa være den, at Faderen, Sønnen og den Helligaand ere een Person uden Legeme, Lemmer eller Tilbøjeligheder."

„Deres Gjengivelse eller Opfattelse — om man vil — af denne Læresætning er sikkert aldeles korrekt. Jeg kan ikke se nogen Fejl deri. Hvad har De forøvrigt at indvende imod den?"

„Ligefrem dette: Jeg har forgjæves søgt at gjøre mig en Forestilling om en Gud, som hverken har Legeme, Lemmer eller Tilbøjeligheder. Og jeg kan heller ikke forstaa, hvorledes De kan drage en saadan Slutning fra Bibelens Indhold."

„Nuvel, Hr. Brown, med Hensyn til „Bibelens Indhold", for at bruge Deres eget Udtryk, saa lad os, som Esaias byder, henvende os „til Loven og til Vidnesbyrdet" (Es. 8: 20), og jeg skal snart overbevise Dem om, at Bibelen udtrykkelig siger, at Faderen og Sønnen ere eet. I Sandhed, Jesus siger selv: „Jeg og Faderen, vi ere eet" (Joh. 10: 30). Er dette ikke sandt?"

„Undskyld," afbrød Durrant, „men er det ikke mere fornuftigt at tro det, han uden Tvivl mente, nemlig at han og Faderen ere eet i Egenskaber og Villie — ikke een og samme Person?"

„Vist ikke; vor Frelser mente netop, som han sagde, da han forklarede, at han og Faderen vare eet."

„Heri," svarede den Fremmede, „er jeg absolut uenig med Dem — af den gode Grund, at Jesus ligeledes bad sin Fader gjøre Disciplene til eet, saasom han og Faderen vare eet, hvilket De kan se af Johannes 17 Kap.: 20-21; hvis vi i dette Tilfælde skulle lade Deres Antagelse gjælde, maa det altsaa have været hans Bøn, at Disciplenes

* Hermed sigtes navnlig til den Engelsk-biskoppelige Kirkes Bønnebog, Side 49.

personlige Særpræg skulde opløses, og at Alle skulde sammensmelte til eet Væsen."

„Jeg maa tilstaa," indskjød Brown til den Fremmede, „at Deres Synspunkt synes mig baade logisk og sandt."

„Tillad mig," tog Pastoren til Orde, „at spørge: Sagde ikke Jesus, „hvo mig har set, har set Faderen" (Joh. 14: 19)?"

„Jo," gjentog Durrant, „thi han var, som Paulus siger, „Faderens Væsens udtrykte Billede" (Hebr. 1: 3), og derfor kunde Jesus med god Grund sige, at naar de havde set den ene, havde de ogsaa set den anden. Da Jesus den skjæbnesvangre Nat gik ud i Gethsemane for at bede, sagde han: „Min Fader! er det muligt, da gaa denne Kalk fra mig; dog ikke som jeg vil, men som du vil" (Matt. 26: 39). Til hvem bad han da? Bad han sig selv om Hjælp?"

„Nej, vist ikke! Det var Gud og Helligaand, han indbefattede i sin Bøn."

„Ved denne Indrømmelse skiller De i al Fald to af de tre fra Jesus; men for et Øjeblik siden sagde De, at de tre vare een Person. Da vi nu have faaet to af de tre skilte fra den ene, kunne vi jo prøve paa ogsaa at faa de to andre adskilte. Jeg vil først henvise Dem til Beretningen om Stefanus Martyrdød. Medens han stenedes til Døde, rettede han sit Blik mod Himlen og saa' Guds Herlighed samt Jesus staaende hos Faderens højre Haand (Apg. 7: 55). Ingen vil vel paastaa, at han stod ved sin egen højre Side. Lad os som yderligere Bevis paa, at Jesus er een Personlighed, at Faderen og den Helligaand ere individuelt skilte Personligheder, tage Beretningen om hans Daab. Hvad var det, som kom ned over ham i en Dues Skikkelse, da han var stegen op af Vandet? (Matt. 3: 16)."

„Der siges jo, at det var Guds Aand."

„Rigtigt — eller rettere den Helligaand! Og hvilken Røst var det, som talede fra Himlen og sagde: „Denne er min Søn, den Elskelige, i hvilken jeg har Behagelighed." Mærk nu vel, at her stod Jesus som een Personlighed, nylig stegen op af Vandet; den Helligaand, som nedfoer fra Himlen og kom over ham, er en anden; de udgjøre altsaa to Personer; men Røsten, som hørtes fra Himlen, kom fra en tredie Person! Ligeledes vil jeg henlede Deres Opmærksomhed paa . . . "

Pastoren, som syntes at blive lidt ophedet af Oppositionen, afbrød nu affejende:

„Dette er Sager, som vi ikke kunne forstaa, og for øvrigt, mine Venner, vil jeg raade Dem til ikke at befatte Dem med slige taabelige Ideer; thi det . . . det . . . ."

„Om Forladelse! sagde De taabelige Ideer? Men, kjære Hr. Pastor, der siges jo i Bibelen, at „det er det evige Liv, at de kjende dig, den eneste sande Gud, og ham, du udsendte, Jesus Kristus" (Joh. 17: 3). Det burde følgelig være vor første Bestræbelse at udforske Guds Karakter og Væsen. De siger, at vi ikke forstaa disse Ting, men Bibelen fremhæver

netop, at vi maa lære dem at kjende, forsaavidt vi ønske at erholde evigt Liv. Den siger ogsaa, at vi kunne forstaa de menneskelige Ting ved den menneskelige Aand, men for at begribe de Ting, som høre Gud til, maa vi besidde Guds Aand. Og da De paastaar at være en Guds Tjener, saa skulde man tro, at De besad det Lys, ved hvilket den sande og levende Gud og Jesus Kristus, som han har udsendt, kunde forstaas og kjendes. De siger, at Gud ikke har et Legeme. Havde Frelseren et? Hvis han havde et, saa havde Faderen ogsaa et, thi som jeg nys har bevist ved Pauli Ord, var Kristus „Faderens Væsens udtrykte Billede". Efter hans Opstandelse viste Jesus sig blandt sine Disciple med et Legeme af Kjød og Ben, og han opmuntrede dem til at forvisse sig derom ved at berøre ham; „thi," sagde han, „en Aand har ikke Kjød og Ben, som I se, at jeg har" (Luk. 24: 39). For ydermere at forjage deres Tvivl, begjærede han Noget at spise, som han nød i deres Paasyn, og med dette materielle Legeme opfoer han til Himlen, hvor han, som Stefanus siger, stod ved Guds højre Side. Hvis han ikke nu har et Legeme, hvad er der da bleven af det, i hvilket han viste sig?"

„Passiar! De har vel læst, at Gud er en Aand, og jeg tror, vi gjorde bedst i ikke at gaa altfor dybt i en Sag, som ligger udenfor vor Opfattelse."

„Aa, jeg beder Dem have Taalmodighed endnu nogle Øjeblikke og høre, hvad mere jeg har at sige angaaende det, De behager at kalde Passiar. De støtter sandsynligvis Deres Theori paa Joh. 4: 24, men der findes Intet, som kan begrunde den Anskuelse, at Gud er en Aand uden Legeme. Det er, mildest talt, urimeligt at paastaa, at Jesus skulde have indblandet noget saa fremmed og noget saa langt fra det, der vedkom hans Samtale med den samaritanske Kvinde ved Sikars Brønd. Gud er en Aand, sagde Jesus, og hele hans Svar gaar ud paa, at Gud er Aand eller Sandhedens Aand, som ikke kan dele sin Opmærksomhed mellem forskjellige Gudsdyrkelsesmaader, men at han bør tilbedes „i Aand og Sandhed" eller i Overensstemmelse med „Vejen, Sandheden og Livet", som den er tilkjendegivet hos hans enbaarne Søn. Men selv om man vil antage Deres Forklaring af Jesu Ytring, saa indeholder den jo endda intet Bevis for, at Gud ikke har et Legeme. Besidder De en Aand? Ja. Har De et Legeme? Ja. Er De ikke skabt i Guds udtrykte Billede baade i Aand og Legeme? Jo, saaledes siger Bibelen; Mennesket skabtes i Guds Billede (1 Mosеb. 1: 26-27). Gud har altsaa et Legeme og naturligvis ogsaa Lemmer. Moses talede „Ansigt til Ansigt" med Herren, ligesom en Mand taler med en anden (2 Mosеb. 33: 11), og han saa' ham endogsaa paa Ryggen. „Jeg taler mundtligen med Mose og synligen," siger Herren til Aaron og Maria (4 Mosеb. 12: 8). I 5 Mosеb. 5 Kap. siges det, at Herren har Hænder og Arme. Da han havde „endt at tale med Moses paa Sinai Bjerg, gav han ham Vid-

nesbyrdets Tavler, skrevne med Guds Finger (2 Mosеb. 31: 18). Salmisten siger (139 : 16), at han har Øjne, og Esaias omtaler (30 : 27) hans Læber og Tunge. Johannes beskriver hans Hoved, Haar og Øjne (Aab. 1 : 14). Og han er med Hensyn til Tilbøjeligheder ifølge Bibelens Ord en ligesaa nidkjær som kjærlighedsfuld Gud. Vedkommer alt dette ikke Legemet og dets Egenskaber? Det staar for mig saaledes, at Alle, som tro Bibelen, ogsaa bør tro, at Gud besidder baade Lemmer og Tilbøjeligheder, efterhvi han er den Skaber, der dannede Mennesket i sit udtrykte Billede."

„Da jeg begyndte denne Samtale med Hr. Brown, havde jeg ingen Anelse om, at jeg i Dem vilde finde en saa vel underrettet Modpart. Man skulde næsten tro, at Bibelen havde været Gjenstand for Deres specielle Studium."

„Som en Kristen og Forsker af Herrens aabenbarede Sandheder har jeg nøje gjennemlæst den. Allerede i mine Barneaar lærte mine Forældre mig et meget betydningsfuldt Skriftsted af den gamle, gode Bog: „I ransage Skrifterne, fordi I mene i dem at have et evigt Liv; og disse er det, som vidne om mig (Joh. 5 : 39)."

„Ja, dette er naturligvis rigtigt og i sin Orden, men jeg maa igjen advare Dem mod at gaa altfor meget op i Mysterier, som vi ikke kunne forstaa."

„Men Petrus siger jo, at „aldrig er nogen Profeti fremført af menneskelig Villie" og bør følgelig heller ikke underkastes egen Udlægning (2 Peter 1 : 20-21). Derfor kan jeg ikke se rettere, end at det maa være rigtigt at søge Oplysning om disse guddommelige Ting og forstaa dem, som de ere. Den Mangel paa dybere religiøs Kundskab, som Præsterne lægge for Dagen, er efter min Mening for en stor Del Skyld i, at saa mange befinde sig paa samme Standpunkt overfor Religionen som Hr. Brown."

„Bevares, naar Deres Mening er saa korrekt, kan jeg jo ligesaa godt trække mig tilbage og overlade Hr. Brown til Dem alene," indskjød Pastoren med en halvt fortrædelig Mine.

„Nej, vist ikke," svarede Durrant. „Det har ikke i mindste Maade været min Tanke at saare Deres Følelser. Jeg beder Dem undskylde; det er aldeles ikke min Hensigt at fortrædige Dem."

„Jeg vil dog hellere vente med at fortsætte denne Samtale til en anden Gang. I Aften var det min Mening kun en kort Stund at nyde Udsigten herude paa Verandaen, da jeg har noget Vigtigt at udrette, før jeg gaar til Hvile. Selskabet maa derfor undskylde, at jeg trækker mig tilbage. God Nat." Med tilknappet Holdning og i en noget ublid Stemning forlod Pastor Allen derpaa den interesserede Gruppe paa Verandaen.

„Hm," sagde Hr. Brown, idet han brød den trykkede Stemning, som var indtraadt. „Præsten synes personlig at føle sig ilde berørt,

men jeg maa ganske vist ogsaa sige, at Stillingen med eet helt og holdent har forandret sig. Skjøndt jeg staar udenfor denne Strid om Troen, maa jeg dog tilstaa, Hr. Durrant, at jeg i Aften fra Dem har hørt mere fornuftigt angaaende Religion, end jeg har hørt i hele mit Liv, og det er ikke utænkeligt, at jeg, hvis jeg i min tidligste religiøse Undervisning havde lært noget lignende, nu havde været en ivrig Kristen. Jeg er imidlertid nogenlunde fortrolig med de ulige religiøse Samfunds Lærdomme; men siden jeg nu har hørt Deres Anskuelser om Guddommen, vil jeg ogsaa gjerne høre Deres Mening om adskillige andre omtvistede bibelske Emner. Afviger De væsentlig fra den almindelige Kristendom paa andre Punkter?"

„Ja, jeg frygter, at Adskillelsen i de fleste og vigtigste Principer er ligesaa væsentlig som i Læren om Guddommen. Men dersom De virkelig ønsker, at jeg skal udtale mig nærmere angaaende min Overbevisning om det, der hører Guds Rige til, og hvis de andre Herrer samtykke, da skal det være mig en sand Glæde at fortsætte."

Alle syntes stærkt interesserede, og Brown indskjød: „Jeg maa erkjende, at jeg aldrig før har følt mig saa draget i denne Retning, og jeg maa ærlig tilstaa, at mit religiøse Videbegjær for fuldt Alvor er bleven vakt."

„Nu ville vi," fortsatte Durrant, „tage Bibelen til Lovbog og som Text: „Søger først Guds Rige og dets Retfærdighed." Hvis De, naar vi ere færdige, ere komne til den Slutning, at de Kristnes Dogmer stride mod Kristi Lærdomme, maa De give mig Ret i min Paastand om, at de saakaldte Kristne have „overtraadt Lovene, forvendt Skikkene og gjort den evige Pagt til Intet", som Esaias udtrykker sig (24 : 5)."

„Meget rigtigt," sagde Hr. Brown, idet han tørrede Støvet af Stedets Familiebibel, som han havde hentet. „Og jeg vil tilføje: Hvis Deres Paastande vise sig at stemme overens med Fakta, har De med eet fremdraget Aarsagerne til Vantroens og Gudsfornægtelsens hurtige Fremgang, og Deres Argumenter kunde maaske bringe ikke alene mig, men ogsaa Andre til at standse og overveje. Nu til „Loven og Vidnesbyrdet", som Præsten før bemærkede. Opgiv Kapitel og Vers, saa vi kunne se, at De ikke gjør Dem skyldig i nogen Fejltagelse." (Forts. Side 266.)

- Et af de smukkeste Vidnesbyrd, en Mand kunde give sin Hustru, overgav Charles Darwin mange Aar efter sit Bryllup i et Dokument til sine Børn:

„I kjende alle jeres Moder", skrev han, „og hvilken god Moder hun har været for enhver af jer. Hun har været min største Velsignelse, og jeg kan aabent erklære, at i hele mit Liv har jeg aldrig hørt hende ytre et Ord, som jeg hellere vilde haft usagt. Hendes rene Deltagelse for mig ophørte aldrig, og hun har med den yderste Taalmodighed baaret mine Beklagelser over daarligt Helbred og anden Bedrøvelse. Jeg tror ikke, hun nogensinde har ladet Lejligheden gaa fra sig til at vise dem en Venlighed, som vare omkring hende. Jeg undrer mig over, at hun, som i enhver moralsk Egenskab var mig saa overlegen, indvilligede i at blive min Hustru. Hun har været min vise Raadgiver og gode Trøster gjennem Livet, som med mit daarlige Helbred gjennem en lang Periode vilde have været ulykkeligt foruden hende. Hun ejede Alles Kjærlighed, som stod hende nær."

De Sidste-Dages Helliges Organ for Skandinavien
Grundlagt 1851 · Udgaar den 1 og 15 i hver Maaned

Torsdag den 1 September 1904

„Kirken" eller „en Kirke"?

I en Artikel om „Kristendom og Udvikling" i Public Opinion hedder det:

„Kirken har ogsaa udviklet sig; dens Adfærd og Læremaade har forandret sig fra Brutalitet til Samvittighedsfrihed. Husk, at det var Kirken, som i Begyndelsen af det sextende Aarhundrede brændte Bruno, fordi han paastod, at Jorden var kugleformet; den havde vel ogsaa brændt Galilei, hvis han ikke var død en halv Time, før han blev fundet af de Bødler, der vare udsendte for at gribe ham."

Men her begaar Forfatteren en stor Fejltagelse. „Kirken" førte ikke Bruno til Baalet, men „en Kirke" gjorde det tilvisse. Det er utilbørligt at bruge Ordet „Kirken" i denne Sammenhæng; thi Forskjellen er baade stor og betydningsfuld.

Udtrykket „Kirken" anvendes som Regel for at betegne, hvad man forstaar ved Kristi Kirke, saaledes som man mener, at den har existeret fra Kristi Dage til vor Tid, omfattende alle Sekter, Samfund og „sande Troende"; men i denne Egenskab maatte jo „Kirken" være ansvarlig for alle Grusomheder, Forbrydelser og al den Ufordragelighed, der er bleven udøvet mod Menneskeheden i Religionens Navn. En saadan Tanke kan kun være modbydelig for Enhver, som tror paa den sagtmodige og ydmyge Jesus af Nazaret, den milde, forladende Guds Søn; han, som holdt den guddommelige Tale, vi kjende som Jesu Bjergprædiken! Er det muligt, at Kristi Kirke kunde være skyldig i de mørke Tidsaldres Barbarisme? Er det muligt, at Kristi Kirke kan overtræde de helligste Love, gjøre sig skyldig i Mord og Brand, nedsynke i Fordærvelsens Helvede og alligevel, med de grusomme Synder klæbende ved sig, vedblive at bestaa i sin saliggjørende Kraft eller blot rejses eller „udvikles" derfra til en hellig Tilstand? Er det muligt, at Kristi Kirke nogensinde kan befinde sig i en Tilstand af umenneskeligt Barbari? Nej, i Sandhed ikke!

Kristi Kirke hviler paa en Grundvold af Apostle og Profeter med Jesus Kristus, den fuldkomne, hellige og alvise, som den fornemste Hjørnesten. Sandhedens Aand eller Guds Aand gjennemtrænger Kristi Kirke, og sædelig Renhed og Kjærlighed er den Kraft, som opholder og bærer den fremad. Kristi Kirke kan ikke hade, mishandle, forfølge eller

dræbe sandhedselskende Mennesker paa Grund af deres Anskuelser. Kristi sande Kirke kunde ikke og kan ikke bedrive saadanne Handlinger, som den falske Kristendom har udført i Kristi Navn.

Men, siger man, disse Handlinger udførtes i Religionens Navn for Kirken og for Kristus. Sandt nok. Men sagde ikke Kristus til sine Disciple: „Den Tid skal komme, da hver den, som ihjelslaar eder, skal mene, han viser Gud en Dyrkelse." De, som brændte Bruno, tænkte uden Tvivl, at de derved dyrkede Gud eller gjorde ham en Tjeneste. Calvin troede rimeligvis, at han dyrkede Gud, da han ved en sagte Ild, der var tændt af raat Ved, i flere Timer lod Servet stege til Døde. Maaske da baade Katholik og Protestant vare fuldt oprigtige i deres Tro paa, at Guds Rige kunde oprettes med Ild og Sværd — men trods al tilsyneladende Oprigtighed maa et Træ kjendes paa sin Frugt; og en sød Kilde kan ikke afgive bedsk Vand. Det er en Bespottelse mod den store Mesters Navn og Minde at sige, at hans Kirke kunde nedlade sig til den Ondskab og den Undertrykkelse, som har existeret i Verden i de henfarne mørke Tider,

Men hvad er da Sandheden i denne Sag? Sandheden er denne: En frafalden Kirke førte Bruno til Baalet. En frafalden Kirke stod bagved Inkvisitionen. En frafalden Kirke blev til en uhyggelig Verdensmagt — en Skjøge blandt Nationerne; thi den bolede med sin Magt efter at være falden fra Dyd, Renhed og Hellighed. Historiens Kjendsgjerninger bevise, at der har været et Frafald, og at der behøvedes en Gjenoprettelse fra rette Sted — fra den rette Myndighed. Da sker det, at de senere Dages Budskab, som bragtes til Verden gjennem Profeten Joseph Smith, fremkommer i sin fulde Skjønhed og Kraft med „Himmerigets Nøgler" og Autoriet, som have gjengivet os Kristi sande Kirke. Det er Kirken paany.

Afløsning og Beskikkelse. Ældste Carl G. Youngberg, som med stor Dygtighed har præsideret over Göteborg Konference, er afløst, og Ældste Andrew Eliason er beskikket til at overtage Konferencens Præsidium.

Afløsning og Hjemrejse. Nedennævnte Ældster ere hæderligt afløste med Tilladelse til at rejse hjem til Zion.

Joseph Mortensen fra Christiania, til Brigham City, Utah.
Joseph W. Poulson fra Aarhus, til Richfield, Utah.
Nels J. Nelson jun. fra Aarhus, til Brigham City, Utah.
Carl G. Youngberg fra Göteborg, til Lyman, Wyoming.
Peter Alma Westman fra Stockholm, til Richfield, Utah.
Carl A. Shurler fra Stockholm, til Salt Lake City, Utah.
Chas W. Larsen fra Christiania, til Salem, Idaho.

Disse Brødre have udført en i alle Maader god Mission, og vi bede, at Herrens Fred og Velsignelse bestandig maa følge dem.

Den Fremmede fra Vesten
eller
En venskabelig Forhandling om religiøse Spørgsmaal.

(Fortsat fra Side 263.)

Doktoren greb nu ind i Samtalen og ytrede: „Jeg begynder virkelig ogsaa at blive interesseret i denne Bibelforklaring." Idet han slog op i en anden Bibel, som var ved Haanden, tilføjede han: „Lad os slaa os ned i en Rundkreds."

„Godt!" sagde „den Fremmede." „Lad os da fra Bibelen undersøge Kristi Evangelium, Princip efter Princip. For at faa et klart Begreb om Planen i sin Helhed er det imidlertid nødvendigt at vi gaa tilbage til Fader Adams Dage. Ved vore første Forældres Fald kom Døden ind i Verden, og intet Menneske kan ved sin egen Magt og Hjælp overvinde Følgerne af dette Fald og erholde Udødelighed. For at bevise dette henviser jeg til første Mosebog 1, 2 og 3 Kapitel; Rom. 5 : 12; samt 1 Kor. 15 : 21-22. Men for at Menneskets ikke skulde gaa til Grunde, sendte Gud sin Søn, Jesus Kristus, til Jorden, at han skulde borttage Faldets Følger og befri det fra Dødens Magt (Joh. 3 : 16; Rom. 5 : 8; 1 Joh. 4 : 9). Og da Alle gjennem Adam maatte lide Døden, saa skulle Alle frelses fra den gjennem Kristi Forsoning (1 Kor. 15 : 20-23; Rom. 5 : 12-19) samt fremstilles for Guds Domstol og svare for deres egne Synder, men ikke for Adams Fald (Apg. 17 : 31; Aab. 20 : 12-13; Matt. 16 : 27). — Har jeg Ret i det, jeg indtil nu har udviklet?"

„Ja," svarede Doktoren, „jeg har nøje fulgt med i deres Citater og fundet dem rigtige. Videre."

„Jeg har altsaa bevist, at en af de saakaldte Kristnes Læresætninger er aldeles urigtig; thi de tro, at kun de Retfærdige skulle opstaa. Kristi forsonende Blod udsletter ikke vore personlige Synder, med mindre vi underkaste os den Plan, som han har fremstillet for os, og ved hvilken vi kunne erholde vore Synders Forladelse. Den eneste Maade, hvorpaa vi da kunne bevise, at vi elske ham, er ved at holde hans Bud (Joh. 14 : 15); thi dersom vi sige, at vi elske Gud og ikke holde hans Bud, ere vi Løgnere, og Sandheden er ikke i os (1 Joh. 2 : 4). Jeg antager, at jeg tilfulde har godtgjort, at Kristenheden har en feil Opfattelse af Guds Egenskaber, og jeg tror ogsaa at kunne bevise, at den heller ikke holder hans Bud. Kristus har lært os to Ting, som vi navnlig maa have i Erindring, naar vi søge Guds Rige: Den ene, at vi maa tage Korset op (d. v. s. maa være beredt paa de samme Forfølgelser af Verden) og *følge ham*; den anden, at vi maa — som han lovede sine Disciple, inden han forlod dem — erholde Talsmanden til at lede os ind i al Sandhed. Vi maa derfor følge Kristus og antage de Principer, hans Disciple under den Helligaands Indflydelse lærte, selv om det ved vor Undersøgelse skulde vise sig, at hele Verden var stedt i Vildfarelse."

„Jeg maa indrømme," afbrød Brown, „at Deres Bevisførelse hidtil har været ligesaa fornuftig, som den har været overensstemmende med den Hellige Skrift, og skal jeg tro Apostelen Petrus' Ord, „er der ikke Frelse i nogen Anden end Jesus Kristus" (Apg. 4 : 12), saa lad os nu høre Vilkaarene, eller hvad der er nødvendigt for os at gjøre, og gaa saa videre i Deres Forklaring paa samme Maade, for at vi kunne se, om den holder Stik med de anførte Steder."

„Ja, vi kunne nu gaa over til at undersøge Vilkaarene; men forinden maa vi forstaa, at Gud ikke udsender Mænd i Verden for at prædike modsatte Lærdomme, da dette altid vil give Anledning til Forvirring, og Herren er ikke Forvirringens, men Fredens Gud (1 Kor. 14 : 33). Paulus har ogsaa sagt, at Forkyndelsen af et anderledes Evangelium er til Forbandelse (Gal. 1 : 8-9). Det første Vilkaar er altsaa: At tro, at Gud er til (Hebr. 11 : 6) (dog ikke en Gud efter Hr. Pastor Allens Opfattelse), men den Gud, som skabte Mennesket i sit udtrykte Billede — gjennem Tro at omfatte denne Gud og Jesus Kristus, som han sendte."

„Bliv ved," sagde Alle som med een Mund.

„Men der fordres en Tro, som sætter En i Stand til under alle Omstændigheder at sige: „Jeg skammer mig ikke ved Kristi Evangelium; thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse" (Rom. 1 : 16). Ved en saadan Tro skabtes Jorden; ved den byggede Noah Arken; ved denne Kraft delte Havet sig for Israeliterne, og Jerichos Mure faldt. Ved Tro besejredes Kongeriger, Retfærdighed øvedes, Forjættelser erholdtes, Løvers Mund lukkedes, Ildens Kraft slukkedes osv. (Hebr. 11 : 32-38). Denne Tro kommer ved at høre Guds Ord (Rom. 10 : 17), og den styrkes gjennem Faste og Bøn; Mangel paa den samme Tro og Forsømmelse af Bøn og Faste havde til Følge, at endog Apostlene ved et vist Tilfælde ikke formaaede at helbrede en Maanesyg eller uddrive Aanden (Matt. 17 : 14-21). Det er saaledes intet Under, at det er umuligt at behage Gud uden Tro (Hebr. 11 : 6). Troen er altsaa den første ophøjede Grundsætning i den himmelske Frelsesplan. Jo mere man ransager disse evige Sandheder, jo tydeligere ser man, at Gud handler efter naturlige Love. Alt det, han fordrer af os, er fatteligt og ligefremt. Hvor naturligt er det ikke, at Tro skal være den første Bevæggrund til vore Handlinger? Hvad griber vel med større indvortes Kraft vort Liv? Troen er det ledende og livgivende Princip i alle vore Foretagender; men stor-slaaet, som den er, bliver den kun af begrænset Betydning, naar den ikke bærer Frugt i Gjerninger til evigt Liv. Den bliver kun mangelfuld og død, naar den ikke i sig opsluger det evige Livs Principer. Hvorledes vilde det ellers være muligt, at Troen skulde kunne frelse os? Vi kunne ikke opnaa Frelse alene ved at tro, at Jesus er Kristus; thi ogsaa Uaanderne gjøre det samme og skjælve (Jak. 2 : 19). Og dersom De ville

læse Jakobs Brev, 2 Kap., ville De finde det tydeligt forklaret der, hvorledes en antaget Tro uden Gjerninger er ligesaa død og hjælpeløs som Legemet, naar Aanden har forladt det. Det vidner om den største Vildfarelse, naar Nogen tror, at de kunne vinde Frelse eller Ophøjelse i Guds Rige uden at adlyde Faderens Villie (Matt. 7 : 21), og den, som siger sig at være en Kristi Disciple uden at holde hans Ord, taler ikke Sandhed (Joh. 8 : 31). Det er altsaa en Kjendsgjerning, at den eneste Maade, hvorpaa et Menneske kan bevise, at det elsker Kristus, er ved at adlyde og holde hans Befalinger (Joh. 14 : 12, 21)."

„Men staar der ikke i Skriften, at hvo, som tror paa den Herre Jesus, skal blive salig?" spurgte Doktoren.

„Ganske rigtigt! De sigter til Paulus og Silas Ord til Fangevogteren i Filippi, som, paavirket af de vidunderlige Hændelser i Fængslet, spurgte, hvad han skulde gjøre for at blive salig, og Disciplene svarede ham, som De allerede har anført: „Tro paa den Herre Jesus Kristus, saa skal du vorde salig, og dit Hus." Men husk, at dermed var deres Tro ikke fuldkommet, men Herrens Tjenere undervisте umiddelbart derefter baade ham og hans Husfolk i Kristi Lærdom, og førend de baade i Tro og Gjerning havde omfattet Sandheden, kunde de ikke glædes i den Tro, som blev dem tilskikket (Apg. 16 : 30-34). De ville af dette Exempel se, at man bør ikke bedrage sig selv ved at tro, at man kan være Ordets Hørere alene og ikke dets Gjørere (Jak. 1 : 22-23)."

„Men," faldt Juristen ind, „i Romerbrevets 10 Kap. findes et omstridt Vers, som det ifølge min Mening turde blive Dem ret vanskeligt at forklare: „Dersom du bekjender den Herre Jesus med din Mund og tror i dit Hjerte, at Gud oprejste ham fra de Døde, da skal du blive salig". Her forekommer det mig, som om Saliggjørelsen lovеs gjennem Troen alene eller rettere ved en blot og bar Bekjendelse af den Herre Jesus. Hvorledes kan De faa dette til at stemme med Deres tidligere Udtalelser?"

„Det er ikke vanskeligt; men lad os først grundigt granske dette Citat fra alle Sider. Romerbrevet blev først og fremmest skrevet til Folk, som allerede vare Medlemmer af Kirken. De havde omfattet og adlydt det frelsende Budskabs Begyndelseslære og havde saaledes Adgang til den derigjennem lovede Frelse — forudsat at de i deres Hjerte vedbleve at bevare dette Vidnesbyrd, som skulde være dem en „Kilde af Vand, som opvælder til evigt Liv". For at de ikke skulde blive lunkne i Troen, formanede Paulus dem til at fortsætte med at bære deres Vidnesbyrd om Kristi Guddommelighed og ikke tabe den Kjendsgjerning af Syne, at Gud opvakte Kristus fra de Døde; hvis de bevarede sig selv i denne Tilstand, vilde deres Frelse være sikker. Dette er den eneste fornuftige og slutningsrigtige Mening, man kan faa ud af dette Vers efter dets Indhold. Med en Smule Eftertanke forstaa vi, at Paulus den

Gang talede til Personer, som alle vare Medlemmer af Kirken, og som vare komne ind „ad Døren i Faarestien", men ikke til udenforstaaende Personer, som levede Aarhundreder senere."

„Dette synes at være korrekt," tog Brown til Orde, „men der staar videre i samme Kapitel: „Hver den, som paakalder Herrens Navn, skal vorde salig". Det forekommer mig, som om der her ikke sigtes til Saadanne, som allerede troede og havde antaget Læren, men at Saliggjørelsen loves Enhver, som paakalder Herrens Navn (Rom. 10: 13)."

„Aldeles rigtigt, men de følgende Vers give en saa tydelig Forklaring derpaa, at Ingen behøver at gaa Glip af Betydningen. „Hvorledes skulle de vel paakalde den, paa hvem de ikke have troet? men hvorledes skulle de tro paa den, om hvem de ikke have hørt? men hvorledes skulle de høre, uden der er Nogen, som prædiker? . . . Altsaa kommer Troen derved, at man hører, men at man hører, sker ved Guds Ord". Eller med andre Ord, hvor der ved Evangeliets Forkyndelse er tilvejebragt en levende Tro, findes der ogsaa Gjerninger; thi den, som besidder sand Tro, standser ikke, men vil opfylde og vedblive at opfylde Herrens Befalinger, som ere nødvendige for hans Saliggjørelse, idet den Tro, han har, driver ham fremad."

„Ja, jeg maa virkelig indrømme, at De har Ret," sagde Brown, medens de øvrige endnu opmærksomt gjennemlæste det omtalte Kapitel.

„Nu, mine Herrer", fortsatte Durrant, „gjentager jeg, hvad jeg før sagde, at Troen er det første saliggjørende Princip i Evangeliet, men den alene uden andre medfølgende Love fører os ikke mod Maalet."

„Godt; forudsæt nu, at vi godkjende dette første Princip; hvilket er saa det andet?"

„Det følger ligesaa naturligt i Orden, som det andet Trin følger det første, naar Barnet begynder at gaa. Naar Troen paa Gud er vakt til Live, opdukker ganske naturligt Bevidstheden om, at vi en enkelt Gang, ja maaske ofte i vort Liv have begaaet synd ige Handlinger for Gud, og paa dette Tidspunkt maa altsaa Omvendelsen eller vort Livs Forbedring indtræde som det andet Princip i Evangeliet. Da Johannes som Kristi Forløber prædikede i Ørkenen, lød hans Budskab: „Omvender eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær (Matt. 3: 2)." Da Jesus kom til Gallilæa og prædikede om Guds Rige, opfordrede han Folket til Omvendelse (Mark. 1: 15), og da han valgte og udsendte sine Disciple, var det for at kalde Menneskeheden til Omvendelse (Mark. 6: 7-12). Naar han bebrejdede de Stæder, hvor han havde udført sine største Underværker, deres Ugudelighed, var det, fordi de ikke omvendte sig (Matt. 11: 20). Det er sand Omvendelse, som foranlediger den Tyvagtige til ikke at stjæle mere; som afholder den Usædelige fra ikke mere at bryde Kyskhedens Love; som bevæger den Fræk ke til at holde op med Brugen af Banden, Sværgen og uanstændig Tale, og som faar den

Drifsældige til at ophøre med sin Drukkenskab — en Omvendelse, som i det Hele taget saar os til at leve saaledes, at vi ikke ved onde Gjerninger bedrøve Guds Aand eller Sandhedens Aand, som oplyser os; det er den Omvendelse, som leder os til at aflægge Bitterhed, Ondskab, Vrede og Bagtalelse, og som gjør os barmhjertige mod hverandre, godhjertede og tilgivende, saasom Gud for Kristi Skyld har tilgivet os (Eph. 4: 17-32). Naar Mennesket, som har syndet, aflægger sin Daarlighed, viser det derved, at det har gjennemgaaet en sand Omvendelse; thi Bedrøvelsen efter Gud virker Omvendelse til Salighed, som ikke fortrydes, men Verdens Bedrøvelse virker Død (2 Kor. 7: 10). Dette er altsaa en Del af Begyndelseslæren eller det første Trinskifte paa Evangeliets Stige ifølge den store Mesters Plan, og hvis Troen ikke er stærk nok til at foranledige dette, har den ikke synderlig Værdi."

„Deres Grunde ere forstandige og følgerigtige," sagde Brown, „og jeg kan ikke have Noget at indvende mod saadanne Lærdomme, der, hvis de efterlevedes, sikkert vilde gjøre Verden meget behageligere at leve i; den Tanke paatrænger sig mig, at naar Nogen er besjælet af denne Slags Tro og oprigtigt har omvendt sig, maa hans Frelse være vis."

„Nej! De maa ikke standse her; De maa endnu ikke give Dem tilfreds," fortsatte Durrant, „Rigets første Principer ophøre ikke dermed; der er endnu mere for ham at gjøre, mere som er nødvendigt for ham at adlyde. Hvis min Samvittighed sagde mig, at jeg havde forbrudt mig mod Dem, og Bevidstheden derom gav Stødet til, at jeg alvorligt omvendte mig, vilde eller kunde jeg ikke hvile, førend jeg vidste, at De havde tilgivet mig. Saaledes forholder det sig ogsaa, naar man faar Øjnene op for, at man har syndet mod Gud og hans Love. Han bar udpeget Vejen for den angrende Synder, og det er vor uafviselige Pligt at følge den og bede om Tilgivelse, før vi kunne forvente at staa paa hellig Grund. Synden maa forlades, inden man kan frigjøre sig for den, og Herren har i sin Visdom anordnet Daaben i Vand som sin Kirkes Naademiddel dertil. Det er Pagtordinancen, hvorigjennem Mennesket tilsikres Forladelse for sine Synder." (Fortsættes.)

I Midnatssolens Land.

Konferencepræsident Albert Hagen skriver i et Brev, dateret Trondhjem den 3die August, blandt Andet følgende til os: „Jeg har nu besøgt de forskjellige Grene nord for Trondhjem. Jeg rejste herfra den 25 Maj og ankom efter ca. 1 Dags Sørejse til Sannesjöen paa Helgeland, der er beliggende ved Foden af de Fjeldtinder, som kaldes „de syv Søstre". Omtrent en halv norsk Mil herfra ligger Alstahaug Kirke og Præstegaard, hvor den bekjendte Nordlandspræst og Poet, Peter Dass, udførte sine Bedrifter. Efter et ganske kort Ophold rejste jeg til Mosjöen,

fem Timers Rejse derfra ind i Landet. Jeg blev vel modtaget af Ældsterne Claudie D. Michaelson og Hans B. Neilsen. Folket i Mosjöen nære stærke Fordomme imod os, da Aviserne — disse Folkets Lærere — overdænge os med saa mange falske Beskyldninger, at man næsten er bleven bange for at tale med nogen af de Sidste-Dages Hellige. Trods de Vanskeligheder, vi hidtil have haft med at faa lejet Lokale, lykkedes det os dog at faa en Mødesal, og omtrent 200 kom tilstede efter vor Indbydelse. Vi havde mange Samtaler, og jeg haaber, at Nogen maa bringes til at omfatte Sandheden.

Mandagen den 30 fortsattes Turen til Bodø, hvortil jeg ankom næste Dag. Ældsterne Louis Keller og Oscar Andersen havde berammet et Møde samme Aften, og mange af de Hellige saavelsom Fremmede vare tilstede. I de følgende Dage afholdtes flere Møder, som alle vare godt besøgte. Torsdag Aften, den 2 Juni, ankom Søstrene Anna Widtsoe og Petroline Gaarden, de to kvindelige Missionærer i Konferencen. Vi benyttede Tiden paa bedste Maade, holdt Møder og samtalede med Folket. Byen har 5000 Indbyggere. Et smukt Havneanlæg, som er under Arbejde, nærer man store Forventninger til, da det i høj Grad vil lette Fiskeri og Handel; den meste Losning og Ladning foregaar nemlig nu i Baade fra og til Skibene. Tirsdag den 7 rejste jeg tilligemed Søstrene Widtsoe og Gaarden til Tromsø. Naar Svolvær i Lofoten er passeret, har man den vakreste og smukkeste Udsigt for sig. Jeg blev oppe hele Natten; i den Grad fængslede den mig. Efter Midnat, da vi havde forladt Lödingen, saa's Solen i al sin Majestæt. Dens ildrøde Lue kastede Guld over den spejlblanke Flade. Fjeldene ragede højt op paa begge Sider, forneden bedækkede af Løvkrat og øverst oppe paa Tinderne af den diamantlynende Sne. Det var et storslaaet Naturbillede, en værdig Opgave for en stor Kunstner; jeg vil aldrig kunne glemme det.

Ved Ankomsten til Tromsø bleve vi modtagne af Ældsterne Parley P. Petersen og Wilford Olsen. Den første Aften, vi vare her, gik vi til en Birkelund i Byens Nærhed, hvorfra vi havde et storartet Skue over Midnatssolen. Det er vidunderligt, hvorledes et saadant Syn ved Nattetide kan gribe Ens Tanker og Følelser. Egnens Naturskjønhed fængsler os som et Feeri i denne Solbelysning.

Der er kun faa Hellige her, men vi fandt dem glade og tilfredse. Folket deroppe i det høje Nord synes paa denne Plads at være uimodtagelig for Evangeliet og lader til at være bundet af stærke Fordomme. Dette Baand er ikke nemt at bryde for vore Missionærer; men det kan vel neppe være anderledes, hvor Befolkningen lever saa langt borte fra de store Civilisationscentre. Byen har et Museum med interessante Oldsager, der ere fundne i Nordlandet. Naturskjønheden trækker mange Turister til Egnen, og Nordlændingerne betragte dem som vel-

komne Trækfugle, vel mest for de dejlige Guldæg, som de lægge. Lidt Agerbrug er her, men Skibsfart og Fiskeri er Hovednæringen.

Den 15 rejste vi herfra, og vi mærkede snart, at vi vare indenfor den arktiske Kreds, hvor den golde og barske Natur slog os i Møde. Om Aftenen Kl. 11 ankom vi til Hammersfest, Verdens nordligste By. Den har omtrent 1500 Indbyggere, ligger lunt mellem Klipper og har en udmærket Havn. Skibet lagde til her, og de Passagerer, der skulde videre, gik ombord i en anden Damper, som skulde afgaa et Par Timer senere. Torsdag den 16 Juni om Aftenen sejlede vi ind i Vardö Havn. Paa Bryggen stod Ældste Joseph E. Jørgensen, som var glad ved at modtage os. Hans Medarbejder, Ældste Peter M. Petersen, maatte holde sig hjemme paa Grund af et Ildebefindende. Her i Vardö havde vi nogle af de behageligste Dage paa Turen. Folket viste os den største Imødekommenhed og Velvillie. De kom til vore Møder i hundredevis. Paa Opfordring af flere af Byens Damer holdt vi Mandag Aften et Kvindemøde under Ledelse af Søstrene Widtsoe og Gaarden, som talede for ca. 200 af Byens „fineste" Damer, der lyttede til med stor Opmærksomhed og efter Mødets Slutning ønskede at vide mere om vor Religion og vort Folk.

Vi besøgte senere Byens Fiskeri-Station og Hvaltran-Fabrik. Her synes at være en god Missionsmark. Ældsterne have virket flittigt, og jeg haaber at deres Bestræbelser maa krones med den Løn, de helst ønske sig, nemlig at kunne vinde Sjæle for Guds Værk.

Vi afrejste den 23 Juni med Damper til Harstad, hvortil vi ankom den 25 om Aftenen og modtoges af Ældsterne Soren C. B. Sorensen og Nicolai Jørgensen. De have kun været her siden Konferencen, men have allerede vundet mange Venner. Vi holdt to Møder, hvoraf det ene var besøgt af ca. 250 Mennesker. En stedlig Redaktør var nærværende og udtrykte sin Tilfredshed med at høre vore Lærdomme. Folket viste i det Hele taget stor Interesse for vor Forkyndelse. Det var, som om vi vare komne til et Paradis efter at have været helt oppe i Finmarken. Her sagde vi Farvel til Midnatssolen. Vi afrejste den 27 og kom hjem til Trondhjem den 29 Juni.

Jeg anser Nordland for at være en god Arbejdsmark; men Ældsterne ville faa mange og haarde Strabadser at gjennemgaa, naar de skulle gaa ud over Myrer og Fjeld for at bringe det frelsende Budskab til den spredte Befolkning.

Indhold:

En venskabelig Forhandling 257, 266
Redaktionelt:
„Kirken" eller „en Kirke"? 264
Aflosning og Bestikkelse 265
Aflosning og Hjemrejse 265
I Midnatssolens Land 270

Udgivet og forlagt af Anthon L. Skanchy, Korsgade 11, Kjøbenhavn N.
Trykt hos F. E. Bording (V. Petersen).